

MARKA

ROZDZIAŁ 1

Ten jest początek Ewangelii Jezusa Chrystusa, Syna Bożego.

² Jako napisano w prorokach: Oto Ja posyłam Anioła mego przed obliczem twojem, który zgotuje drogę twoją przed tobą.

³ Głos wołającego na puszczy: Gotujcie drogę Pańską, proste czyńcie ścieżki jego.

⁴ Jan chrzczył na puszczy, i kazał chrzest pokuty na odpuszczenie grzechów.

⁵ I wychodziła do niego wszystka kraina Judzka, i Jeruzalemczy, a wszyscy byli od niego chrzczeni w rzece Jordanie, wyznawając grzechy swoje.

⁶ Ale Jan przyodziany był sierścią wielbłądową, a pas skórzany był około biodr jego, a jadał szarańczę i miód leśny.

⁷ I kazał, mówiąc: Idzie za mną możniejszy niżeli ja, któremu nie jest godzien, schyliwszy się, rozwiązać rzemyka u obuwia jego.

⁸ Jamci was chrzczył wodą; ale on was będzie chrzczył Duchem Świętym.

⁹ I stało się w one dni, że przyszedł Jezus z Nazaretu Galilejskiego, a ochrzczony jest od Jana w Jordanie.

¹⁰ A zarazem wystąpiwszy z wody, ujrzał rozstępujące się niebios, i Ducha jako gołębicę na niego zstępującego.

¹¹ I stał się głos z nieba: Tyś jest on Syn mój miły, w którym mi się upodobało.

¹² A zaraz Duch wypędził go na puszcza.

¹³ I był tam na puszczy przez czterdzieści dni, będąc kuszony od szatana, a był z zwierzęty, a Aniołowie służyli mu.

¹⁴ Lecz potem, gdy Jan był podany do więzienia, przyszedł Jezus do Galilei, każąc Ewangeliję królestwa Bożego,

¹⁵ A mówiąc: Wypełnił się czas i przybliżyło się królestwo Boże: Pokutujcie, a wierzcie Ewangelii.

¹⁶ A przechodząc się nad morzem Galilejskiem, ujrzał Szymona i Andrzeja, brata jego, zapuszczających sieć w morze; bo byli rybitwi.

¹⁷ I rzekł im Jezus: Pójdźcie za mną, a uczynię was rybitwami ludzi.

¹⁸ A oni zaraz opuściwszy sieci swoje, poszli za nim.

¹⁹ A stamtąd troszeczkę odszedłszy, ujrzał Jakóba, syna Zebedeuszowego, i Jana, brata jego, a oni w łodzi poprawiali sieci.

²⁰ I zaraz ich powołał; a oni zostawiwszy ojca swego Zebedeusza w łodzi z czeladzią, poszli za nim.

²¹ Potem weszli do Kapernaum; a zaraz w sabat wszedłszy Jezus do bóżnicy, nauczał.

- ²² I zdumiewali się nad nauką jego; albowiem on ich uczył jako mający moc, a nie jako nauczeni w Piśmie.
- ²³ A był w bóżnicy ich człowiek mający ducha nieczystego, który zawołał,
- ²⁴ Mówiąc: Ach! cóż my z tobą mamy, Jezusie Nazareński? Przyszedłeś, abyś nas wytracił. Znam cię, ktoś jest, żeś on święty Boży.
- ²⁵ I zgromił go Jezus, mówiąc: Umilknij, a wynijdź z niego.
- ²⁶ Tedy rozdarłszy go duch nieczysty i zawoławszy głosem wielkim, wyszedł z niego.
- ²⁷ I wylękli się wszyscy, tak iż się pytali między sobą, mówiąc: Cóż to jest? cóż to za nowa nauka, iż mocą i duchem nieczystym rozkazuje, i są mu posłuszni?
- ²⁸ I rozeszła się powieść o nim prędko po wszystkiej krainie, leżącej około Galilei.
- ²⁹ A wyszedłszy zaraz z bóżnicy, przyszli do domu Szymonowego i Andrzejewego z Jakóbem i z Janem.
- ³⁰ A świekra Szymonowa leżała, mając gorączkę, o której mu wnet powiedzieli.
- ³¹ Tedy przystąpiwszy podniósł ją, ująwszy ją za rękę jej; a zaraz ją gorączka opuściła, i posługowała im.
- ³² A gdy był wieczór i słońce zachodziło, przynosili do niego wszystkie, którzy się źle mieli, i opętane;
- ³³ A wszystko miasto zgromadziło się do drzwi.
- ³⁴ I uzdrowił wiele tych, co się źle mieli na rozliczne choroby, i wygnał wiele dyjabłów, a nie dopuścił mówić dyjabłom; bo go znali.
- ³⁵ A bardzo rano przede dniem wstawszy, wyszedł i odszedł na puste miejsce, a tam się modlił.
- ³⁶ I poszli za nim Szymon i ci, którzy z nim byli;
- ³⁷ A znalazłszy go, rzekli mu: Wszyscy cię szukają.
- ³⁸ Tedy im on rzekł: Idźmy do przyległych miasteczek, abym i tam kazał; bom na to przyszedł.
- ³⁹ I kazał w bóżnicach ich po wszystkiej Galilei, i wyganiał dyjabły.
- ⁴⁰ Tedy przyszedł do niego trędowaty, prosząc go i upadając przed nim na kolana, i mówiąc mu: Jeżeli chcesz, możesz mię oczyścić.
- ⁴¹ A tak Jezus użaliwszy się, wyciągnął rękę, a dotknął się go i rzekł mu: Chcę, bądź oczyszczony!
- ⁴² A gdy to Pan rzekł, zarazem odszedł trąd od niego, i był oczyszczony.
- ⁴³ A srodze mu przygroziwszy Jezus, zaraz go odprawił;
- ⁴⁴ I rzekł mu: Patrz, abyś nikomu nic nie powiadał, ale idź, a ukaż się kapłanowi, i ofiaruj za oczyszczenie twoje to, co rozkazał Mojżesz, na świadectwo przeciwko nim.
- ⁴⁵ Ale on odszedłszy, począł wiele opowiadać i rozślawiać tę rzecz, tak iż już nie mógł Jezus jawnie wniknąć do miasta, ale był na ustroniu na miejscach pustych. I schodzili się do niego zewsząd.

ROZDZIAŁ 2

A zasię przyszedł po kilku dniach do Kapernaum, i usłyszano, że jest w domu.

² A wnet zeszło się ich tak wiele, że się zmieścić nie mogli ani przede drzwiami; i opowiadał im słowo Boże.

³ Tedy przyszli do niego niosący powietrzem ruszonego, którego czterej nieśli.

- ⁴ A gdy do niego przystąpić nie mogli dla ciżby, odarli dach, gdzie był Jezus, a przełamawszy go, spuścili po powrozach na dół łożę, na którym leżał powietrzem ruszony.
- ⁵ A widząc Jezus wiarę ich, rzekł powietrzem ruszonemu: Synu! odpuszczone są tobie grzechy twoje.
- ⁶ A byli tam niektórzy z nauczonych w Piśmie, siedząc i myśląc w sercach swoich:
- ⁷ Czemuż ten takie mówi bluźnierstwa? któż może grzechy odpuszczać, tylko sam Bóg?
- ⁸ A zaraz poznawszy Jezus duchem swym, iż tak w sobie myśleli, rzekł im: Czemuż tak myślicie w sercach waszych?
- ⁹ Cóż łatwiejszego jest, rzec powietrzem ruszonemu: Odpuszczone są tobie grzechy, czyli rzec: Wstań i weźmij łożę twoje, a chodź?
- ¹⁰ Ale żebyście wiedzieli, iż Syn człowieczy ma moc na ziemi grzechy odpuszczać, rzekł powietrzem ruszonemu:
- ¹¹ Tobie mówię: Wstań, a weźmij łożę twoje, a idź do domu twego.
- ¹² A on zarazem wstał, i wzięwszy łożę swoje, wyszedł przed wszystkimi, tak iż się wszyscy zdumiewali i chwalili Boga, mówiąc: Nigdyśmy nic takiego nie widzieli.
- ¹³ I wyszedł zasię nad morze, a wszystek lud przychodził do niego, i nauczał je.
- ¹⁴ A idąc mimo cła, ujrzał Lewiego, syna Alfeuszowego, siedzącego na cle, i rzekł mu: Pójdź za mną! a on wstawszy szedł za nim.
- ¹⁵ I stało się, gdy Jezus siedział za stołem w domu jego, że wiele celników i grzeszników wespół siedziało z Jezusem i z uczniami jego; bo ich wiele było, i chodzili za nim.
- ¹⁶ A nauczeni w Piśmie i Faryzeusze widząc go, że jadł z celnikami i z grzesznikami, mówili do uczniów jego: Cóż jest, iż z celnikami i z grzesznikami je i pije?
- ¹⁷ A usłyszawszy to Jezus, rzekł im: Nie potrzebują zdrowi lekarza, ale ci, co się źle mają; nie przyszedłem, wzywać sprawiedliwych, ale grzesznych do pokuty.
- ¹⁸ A uczniowie Janowi i Faryzejscy pościli, a przyszedłszy mówili do niego: Czemuż uczniowie Janowi i Faryzejscy poszczą, a twoi uczniowie nie poszczą?
- ¹⁹ I rzekł im Jezus: Izali mogą synowie łożnicy małżeńskiej pościć, póki z nimi jest oblubieniec? Póki z sobą oblubieńca mają, nie mogą pościć.
- ²⁰ Ale przyjdą dni, gdy od nich odjęty będzie oblubieniec, a wtedy będą pościć w one dni.
- ²¹ A żaden nie wprawuje łaty sukna nowego w szatę wiotczą, inaczej ona jego łata nowa ujmuje nieco od wiotchej szaty, i stawia się gorsze rozdarcie.
- ²² I żaden nie leje wina młodego w stare statki; bo inaczej wino młode rozsadza statki, i wycieka wino, a statki się psują; ale wino nowe ma być wlewane w statki nowe.
- ²³ I stało się, że szedł Jezus w sabat przez zboża, i poczęli uczniowie jego idąc rwać kłosa.
- ²⁴ Ale Faryzeusze mówili do niego: Oto czemu ci czynią w sabat, czego się nie godzi czynić?
- ²⁵ A on im rzekł: Nigdyście nie czytali, co uczynił Dawid, gdy niedostatek cierpiał, a łaknął, sam i ci, którzy z nim byli?
- ²⁶ Jako wszedł do domu Bożego za Abijatara, kapłana najwyższego, i jadł chleby pokładne, (których się nie godziło jeść, tylko kapłanom), a dał i tym, którzy z nim byli.
- ²⁷ Dotego rzekł im: Sabat dla człowieka uczyniony, a nie człowiek dla sabatu.
- ²⁸ Dlatego Syn człowieczy jest Panem i sabatu.

ROZDZIAŁ 3

Wszedł zasię do bóżnicy, a był tam człowiek, który miał rękę uschłą.

² I podstrzegali go, jeźliby go w sabat uzdrowił, aby go oskarżyli.

³ I rzekł onemu człowiekowi, który miał rękę uschłą: Wystąp w pośrodek.

⁴ I rzekł do nich: Godzili się w sabat dobrze czynić, czyli źle czynić? człowieka zachować, czyli zabić? a oni milczeli.

⁵ Tedy spojrzawszy po nich z gniewem i zasmuciwszy się nad zatwardzeniem serca ich, rzekł onemu człowiekowi: Wyciągnij rękę twoją! i wyciągnął; i przywrócona jest ręka jego do zdrowia jako i druga.

⁶ Tedy wyszedłszy Faryzeusowie, uczynili wnet radę z Herodyjany przeciwko niemu, jakoby go stracili.

⁷ Ale Jezus z uczniami swymi ustąpił nad morze, a wielkie mnóstwo szło za nim z Galilei i z ziemi Judzkiej,

⁸ I z Jeruzalemu, i z Idumei, i zza Jordanu, i z tych, którzy mieszkali około Tyru i Sydonu, wielkie mnóstwo, słysząc, jak wielkie rzeczy czynił, przyszli do niego.

⁹ I rozkazał uczniom swoim, aby łódkę mieli zawsze w pogotowiu, dla ludu, aby go nie cisnęli.

¹⁰ Albowiem ich wiele uzdrawiał, tak iż nań padali, aby się go dotykali, którzykolwiek choroby mieli.

¹¹ A duchowie nieczyści, gdy go ujrzeni, upadali przed nim i wołali, mówiąc: Ty jesteś Syn Boży!

¹² Ale ich on srodze gromił, żeby go nie objawiali.

¹³ I wstąpił na górę, a wezwał do siebie tych, których sam chciał, i przyszli do niego.

¹⁴ I postanowił ich dwanaście, aby z nim byli, a iżby je wysłał kazać Ewangelię:

¹⁵ I żeby mieli moc uzdrawiać choroby i wyganiać dyjabły:

¹⁶ Szymona, któremu imię dał Piotr;

¹⁷ I Jakóba, syna Zebedeuszowego, i Jana, brata Jakóbowego, (którym dał imię Boanerges, to jest: synowie gromu);

¹⁸ I Andrzeja, i Filipa, i Bartłomieja, i Mateusza, i Tomasza, i Jakóba, syna Alfeuszowego, i Tadeusza, i Szymona Kananejczyka;

¹⁹ I Judasza Iszkaryjota, który go też wydał.

²⁰ I przyszli do domu. I zgromadził się znowu lud, tak iż nie mogli ani chleba jeść.

²¹ A gdy o tem usłyszeli jego powinni, przyszli, aby go pojmali; bo mówili, że odszedł od rozumu.

²² A nauczeni w Piśmie, którzy byli przyszli z Jeruzalemu, mówili: Iż ma Beelzebuba, a iż przez książęcia dyjabelskiego wygania dyjabły.

²³ I wezwawszy ich, mówił do nich w podobieństwach: Jakoż może szatan szatana wyganiać?

²⁴ A jeźliże królestwo samo w sobie będzie rozdzielone, nie może się ostać ono królestwo.

²⁵ I dom, jeźliby sam przeciwko sobie był rozdzielony, nie będzie się mógł ostać on dom.

²⁶ Takci, jeźli szatan powstał sam przeciwko sobie i jest rozdzielony, nie może się ostać, ale koniec bierze.

²⁷ Nikt nie może sprzętu mocarzowego, wszedłszy do domu jego, rozchwycić, jeźliby pierwej mocarza onego nie związał; a potem dom jego splądruje.

²⁸ Zaprawdę powiadam wam, że wszystkie grzechy synom ludzkim będą odpuszczone, i bluźnierstwa, któremikolwiek bluźnili;

- ²⁹ Ale kto bluźni przeciwko Duchowi Świętemu, nie ma odpuszczenia na wieki, ale winien jest sądu wiecznego.
- ³⁰ Bo mówili: Ma ducha nieczystego.
- ³¹ Przyszli tedy bracia i matka jego, a stojąc przed domem, posłali do niego, i kazali go zawołać.
- ³² A lud siedział około niego, i rzekli mu: Oto matka twoja i bracia twoi szukają cię przed domem.
- ³³ Ale im on odpowiedział, mówiąc: Któż jest matka moja, i bracia moi?
- ³⁴ A spojrzawszy wokoło po tych, którzy koło niego siedzieli, rzekł: Oto matka moja, i bracia moi!
- ³⁵ Albowiem ktobykolwiek czynił wolę Bożą, ten jest brat mój, i siostra moja, i matka moja.

ROZDZIAŁ 4

- I** począł zasię uczyć przy morzu; i zgromadził się do niego lud wielki, tak iż wstąpiwszy w łódź, siedział na morzu, a wszystek lud był przy morzu na ziemi.
- ² I nauczał ich wiele rzeczy w podobieństwach, a mówił do nich w nauce swojej: Słuchajcie!
- ³ Oto wyszedł rozsiewca, aby rozsiewał.
- ⁴ I stało się, gdy rozsiewał, że jedno padło podle drogi, a ptaki niebieskie przyleciały i podziobały je.
- ⁵ Drugie zasię padło na miejsce opoczyste, gdzie nie miało wiele ziemi; i prędko weszło, przeto iż nie miało głębokości ziemi;
- ⁶ A gdy słońce weszło, wygorzało, a iż korzenia nie miało, uschło.
- ⁷ A drugie padło między ciernie; i wzrosły ciernie i zadusiły je, i nie wydało pożytku.
- ⁸ Drugie zasię padło na ziemię dobrą, i wydało pożytek bujno wschodzący i rosnący; i przyniosło jedno trzydziiesiątny, a drugie sześćdziesiątny, a drugie setny.
- ⁹ I mówił im: Kto ma uszy ku słuchaniu, niechaj słucha.
- ¹⁰ A gdy sam tylko był, pytali go ci, co przy nim byli ze dwunastoma, o to podobieństwo.
- ¹¹ A on im odpowiedział: Wam dano wiedzieć tajemnicę królestwa Bożego; ale tym, którzy są obcymi, wszystko się podawa w podobieństwach;
- ¹² Aby patrząc patrzeli, ale nie widzieli, i słysząc słyszeli, ale nie rozumieli, by się snąć nie nawrócili, a byłyby im grzechy odpuszczone.
- ¹³ Zatem rzekł do nich: Nie rozumiecie tego podobieństwa? A jakoż zrozumiecie wszystkie inne podobieństwa?
- ¹⁴ Rozsiewca on rozsiewa słowo.
- ¹⁵ A którzy podle drogi, ci są, którym się rozsiewa słowo; ale gdy usłyszeli, zaraz przychodzi szatan, a wybiera słowo wsiane w serca ich.
- ¹⁶ Także i ci, którzy na opoczystych miejscach posiani są, ci są, którzy, gdy usłyszeli słowo, zaraz je z radością przyjmują;
- ¹⁷ Wszakże nie mają korzenia w sobie, ale są doczesnymi; potem, gdy przychodzi ucisk albo prześladowanie dla słowa, wnet się gorszą;
- ¹⁸ A którzy między cierniem są posiani, ci są, którzy słuchają słowa;
- ¹⁹ Ale pieczołowanie świata tego i omamienie bogactw, i pożądliwości innych rzeczy, wszedłszy zaduszają słowo, i staje się bez pożytku.

- ²⁰ A którzy na dobrą ziemię przyjęli nasienie, ci są, co słuchają słowa, i przyjmują je, przynoszążytek, jedno trzydziiesiątny, a drugie sześćdziesiątny, a drugie setny.
- ²¹ Nadto mówił im: Izali przynoszą świecę, aby wstawiona była pod korzec albo pod łożę? izali nie dlatego, aby ją na świecznik wstawiono?
- ²² Bo nic nie masz tajemnego, co by nie miało być objawiono; ani się stało co skrytego, aby na jaw nie wyszło.
- ²³ Jeżeli kto ma uszy ku słuchaniu, niechaj słucha!
- ²⁴ I rzekł do nich: Patrzcież, czego słuchacie; jaką miarą mierzycie, taką wam będzie odmierzone, a będzie wam przydano, którzy słuchacie.
- ²⁵ Albowiem kto ma, będzie mu dano; a kto nie ma, i to, co ma, będzie od niego odjęto.
- ²⁶ I mówił: Takie jest królestwo Boże, jako gdyby człowiek wrzucił nasienie w ziemię;
- ²⁷ A spałby i wstawałby we dnie i w nocy, a nasienie by weszło i urosło, gdy on nie wie.
- ²⁸ Boć ziemia sama z siebie żytek wydawa, naprzód trawę, potem kłos, a potem zupełne zboże w kłosie.
- ²⁹ A skoro się okaże urodzaj, wnet gospodarz zapuszcza sierp; bo żniwo przyszło.
- ³⁰ Nad to rzekł: Do czego przypodobamy królestwo Boże, albo którem je podobieństwem wyrazimy?
- ³¹ Jest jako ziarno gorczyczne; które, gdy wsiane bywa w ziemię, najmniejsze jest ze wszystkich nasion, które są na ziemi.
- ³² Ale gdy bywa wsiane, wzrasta, i bywa największe nad wszystkie jarzyny, i rozpuszcza gałęzie wielkie, tak iż pod cieniem jego mogą sobie czynić gniazda ptaki niebieskie.
- ³³ I przez wiele takich podobieństw mówił do nich słowo, tak jako słuchać mogli.
- ³⁴ A bez podobieństwa nie mówił do nich; wszakże uczniom swym wszystko z osobna wykladał.
- ³⁵ I rzekł do nich w tenże dzień, gdy już był wieczór: Przeprawmy się na drugą stronę.
- ³⁶ A rozpuściwszy lud, wzięli go z sobą, tak jako był w łodzi; ale i inne łódki były przy nim.
- ³⁷ Tedy powstała wielka nawałność wiatru, a wały biły na łódź, tak że się już napełniała.
- ³⁸ A on na zadzie łodzi spał na wezgłównku; i obudzili go i mówili mu: Nauczycielu! nie dbasz, że ginimy?
- ³⁹ A tak ocknąwszy się, zgromił wiatr, i rzekł morzu: Umilknij, a uśmierz się. I przestał wiatr, a stało się wielkie uciszenie.
- ⁴⁰ Zatem rzekł im: Przecz jesteście tak bojaźliwi? Jakoż nie macie wiary?
- ⁴¹ I bali się bojaźnią wielką, i mówili jedni do drugich: Któż wždy ten jest, że mu i wiatr i morze są posłuszne?

ROZDZIAŁ 5

Tedy się przeprawili za morze do krainy Gadareńczyków.

- ² A gdy on wyszedł z łodzi, zaraz mu zabieżał z grobów człowiek mający ducha nieczystego;
- ³ Który miał mieszkanie w grobach, a nie mógł go nikt i łańcuchami związać,
- ⁴ Przeto że on często będąc pętami i łańcuchami związany, łańcuchy porwał, i pęta pokruszył; a nie mógł go nikt ukrócić.
- ⁵ A zawsze we dnie i w nocy na górach w grobach był, wołając i kamieniem się tłukąc.
- ⁶ Ujrawszy tedy Jezusa z daleka, biegał i pokłonił mu się;

- ⁷ A wołając głosem wielkim, rzekł: Cóż mam z tobą Jezusie, Synu Boga najwyższego? Poprzysięgam cię przez Boga, abyś mię nie trapił.
- ⁸ (Albowiem mu mówił: Wynijdź, duchu nieczysty! z tego człowieka.)
- ⁹ Tedy go pytał: Co masz za imię? A on odpowiadając, rzekł: Imię moje jest wojsko: albowiem nas jest wiele.
- ¹⁰ I prosił go bardzo, aby ich nie wyganiał z onej krainy.
- ¹¹ A była tam przy górach wielka trzoda świni, która się pasła.
- ¹² I prosili go oni wszyscy dyjabli, mówiąc: Puść nas w te świnię, abyśmy w nie weszli.
- ¹³ I pozwolił im zaraz Jezus. A wyszedłszy oni duchowie nieczyści, weszli w one świnię; i porwała się ona trzoda z przykra w morze (a było ich około dwóch tysięcy,) i potonęły w morzu.
- ¹⁴ A oni, którzy świnię paśli, uciekli, i oznajmili to w mieście i we wsiach; i wyszli, aby oglądali to, co się stało.
- ¹⁵ I przyszli do Jezusa, i ujrzeli onego, który był opętany, i siedział obleczony, będąc przy dobrem baczeniu; onego, mówię, w którym było wojsko dyabłów; i bali się.
- ¹⁶ A ci, którzy to widzieli, opowiedzieli im, co się działo z onym opętanym, i o świniach.
- ¹⁷ Tedy go poczęli prosić, aby odszedł z granic ich.
- ¹⁸ A gdy wstąpił w łódź, prosił go on, co był opętanym, aby był przy nim.
- ¹⁹ Lecz mu Jezus nie dopuścił, ale mu rzekł: Idź do domu swego, do swoich, a oznajmij im, jakoć wielkie rzeczy Pan uczynił, a jako się nad tobą zmiłował.
- ²⁰ Tedy odszedł, i począł opowiadać w dziesięciu miastach, jako mu wielkie rzeczy uczynił Jezus; i dziwowali się wszyscy.
- ²¹ A gdy się zasię Jezus przeprawił w łodzi na drugą stronę, zebrał się do niego wielki lud; a on był nad morzem.
- ²² A oto przyszedł jeden z przełożonych bóżnicy, imieniem Jairus, a ujrzawszy go, przypadł do nóg jego.
- ²³ I prosił go wielce, mówiąc: Ponieważ córeczka moja kona, pójdźże, włóż na nią ręce, aby była uzdrowiona, i będzie żywa. I poszedł z nim.
- ²⁴ I szedł za nim lud wielki, i cisnęli go.
- ²⁵ Tedy niektóra niewiasta, która cierpiała płynienie krwi ode dwunastu lat.
- ²⁶ I wiele ucierpiała od wielu lekarzy, i wynałożyła wszystko, co miała; a nic jej nie pomogło, owszem się jej tem więcej pogorszało:
- ²⁷ Usłyszawszy o Jezusie, przyszła z tyłu między ludem, i dotknęła się szaty jego;
- ²⁸ Bo mówiła: Jeżeli się tylko dotknę szaty jego, będę uzdrowiona.
- ²⁹ A zarazem wyszło źródło krwi jej, i poczuła na ciele, że uzdrowiona była od choroby swojej.
- ³⁰ A wnet poznawszy Jezus sam w sobie, że z niego moc wyszła, obrócił się do ludu i rzekł: Kto się dotknął szat moich?
- ³¹ I rzekli mu uczniowie jego: Widzisz, że cię ten lud ciśnie, a mówisz: Kto się mnie dotknął?
- ³² I spojrział w koło, aby ujrział tę, która to uczyniła:
- ³³ Ale niewiasta ona z bojaźnią i ze drżeniem, wiedząc, co się przy niej stało, przystąpiła i upadła przed nim, a powiedziała mu wszystko prawdę.
- ³⁴ Zatem jej on rzekł: Cóрко! wiara twoja ciebie uzdrowiła, idźże w pokoju, a bądź zdrowa od choroby twojej.

- ³⁵ A gdy on jeszcze mówił, przyszli słudzy od przełożonego bóżnicy, mówiąc: Córka twoja umarła, czemuż jeszcze trudzisz nauczyciela?
- ³⁶ Ale Jezus skoro usłyszał to, co oni mówili, rzekł do przełożonego bóżnicy: Nie bój się, tylko wierz!
- ³⁷ I nie dopuścił nikomu iść za sobą, tylko Piotrowi, i Jakóbowi, i Janowi, bratu Jakóbowemu.
- ³⁸ A przyszedł do domu przełożonego bóżnicy, i ujrzał tam zgiełk, i płaczące i bardzo narzekające.
- ³⁹ Wszedłszy tedy, rzekł im: Przecz zgiełk czynicie i płaczecie? nie umarłać dziewczeczka, ale śpi.
- ⁴⁰ I naśmiewali się z niego. Ale on wygnawszy wszystkie, wziął z sobą ojca i matkę dziewczeczki, i te, którzy przy nim byli, i wszedł tam, gdzie dziewczeczka leżała.
- ⁴¹ A ująwszy za rękę onę dziewczeczkę, rzekł do niej: Talita kumi! co się wykłada: Dzieweczko (tobie mówię) wstań!
- ⁴² A zaraz dziewczeczka wstała, i chodziła; albowiem była w dwunastym roku. I zdumieli się zdumieniem wielkiem.
- ⁴³ Tedy im przykazał wielce, aby tego nikt nie wiedział, i rozkazał, aby jej dano jeść.

ROZDZIAŁ 6

A wyszedłszy stamtąd przyszedł do ojczyzny swojej, i szli za nim uczniowie jego.

- ² A gdy przyszedł sabat, począł uczyć w bóżnicy, a wiele ich słuchając, zdumiewali się i mówili: Skądże temu to wszystko? a co to za mądrość, która mu jest dana, że się i takie mocy dzieją przez ręce jego?
- ³ Izali ten nie jest cieśla, syn Maryi, i brat Jakóba, i Jozesa, i Judasa, i Szymona? Aż tu nie masz i sióstr jego u nas? I gorszyli się z niego.
- ⁴ Ale Jezus rzekł do nich: Nie jesteście prorok bezcie, chyba w ojczyźnie swojej, a między pokrewnymi, i w domu swoim.
- ⁵ I nie mógł tam uczynić żadnego cudu, oprócz iż niektóre chore, wkładając na nie ręce, uzdrowił.
- ⁶ A dziwował się niedowiarstwu ich, i obchodził okoliczne miasteczka, nauczając.
- ⁷ Tedy zwoławszy do siebie onych dwunastu, począł je po dwóch rozsyłać, i dał im moc nad duchami nieczystymi.
- ⁸ I rozkazał im, aby nic nie brali na drogę, jedno tylko laskę: ani taistry, ani chleba, ani w trzos pieniędzy;
- ⁹ Ale żeby się obuli w trzewiki, a nie obłoczyli dwóch sukien.
- ¹⁰ Zatem mówił do nich: Gdziekolwiek wnikdziecie w dom, tam zostańcie, póki byście stamtąd nie wyszli.
- ¹¹ A którzykolwiek by was nie przyjęli, ani was słuchali, wyszedłszy stamtąd, otrząśnijcie proch z nóg waszych na świadectwo im; zaprawdę powiadam wam: Lżej będzie Sodomie i Gomorze w dzień sądny, niż miastu onemu.
- ¹² Tedy wyszedłszy kazali, aby ludzie pokutowali.
- ¹³ I wyganiał wiele dyjabłów, i wiele chorych olejkami mazali i uzdrawiali je.
- ¹⁴ A usłyszał o tem król Herod, (bo się imię jego stało rozślawione,) i rzekł: Jan Chrzciel zmartwychwstał, dlatego się cuda dzieją przez niego.
- ¹⁵ A drudzy mówili: Eliasz to jest; drudzy zaś mówili: Prorok to jest, albo jako jeden z

onych proroków.

16 Co usłyszawszy Herod, rzekł: Ten jest Jan, któregom ja ściął, on zmartwychwstał.

17 Albowiem tenże Herod posławszy pojmał Jana, i wsadził go do więzienia dla Herodyjady, żony Filipa, brata swego, iż ją był pojął za żonę.

18 Bo Jan mówił Herodowi: Nie godzi się mieć żony brata twego.

19 A Herodyjas czyhała nań, i chciała go zabić, ale nie mogła;

20 Albowiem Herod obawiał się Jana, wiedząc, iż był mężem sprawiedliwym i świętym; i oglądał się nań, i słuchając go, wiele czynił i rad go słuchał.

21 A gdy przyszedł dzień sposobny, którego Herod, obchodząc pamiątkę narodzenia swego, wieczera sprawił na książęta swoje i na hetmany i na przedniejsze z Galilei;

22 A gdy weszła córka onej Herodyjady i tańcowała, i podobą się Herodowi i spółsiedzącym, rzekł król do dziewczeczki: Proś mię o co chcesz, a dam ci.

23 I przysiągł jej: O cokolwiek byś mię prosiła, dam ci, aż do połowy królestwa mego.

24 Ona tedy wyszedłszy, rzekła matce swojej: O co mam prosić? A ona rzekła: O głowę Jana Chrzciciela.

25 A tak ona zaraz wszedłszy prędko do króla, prosiła mówiąc: Chcę, abyś mi teraz dał na misie głowę Jana Chrzciciela.

26 I zasmucił się król bardzo, wszakże dla przysięgi i dla spółsiedzących nie chciał jej odmówić.

27 A zarazem posławszy król kata, rozkazał przynieść głowę jego.

28 A on poszedłszy ściął go w więzieniu, i przyniósł głowę jego na misie, a dał ją dziewczeczce, a dziewczeczka dała ją matce swojej.

29 Co gdy usłyszeli uczniowie jego, przyszli i wzięli ciało jego, i położyli je w grobie.

30 A Apostołowie zszedłszy się do Jezusa, opowiedzieli mu wszystko, i co czynili, i czego uczyli.

31 I rzekł im: Pójdźcie wy sami osobno na miejsce puste, a odpocznijcie trochę; bo ich wiele było, co przychodzili, i odchodzili, tak iż nie mieli wolnego czasu, żeby jedli.

32 I odjechali w łodzi na miejsce puste osobno.

33 A widząc je lud, że odjeżdżali, poznało go wiele ich, i zbieżeli się tam pieszo ze wszystkich miast, i poprzedzili je, i zgromadzili się do niego.

34 A wyszedłszy Jezus ujrzał wielki lud, i uzałił się ich, iż byli jako owce nie mające pasterza, i począł ich nauczać wiele rzeczy.

35 A gdy już czas mijał, przystąpiwszy do niego uczniowie jego, rzekli: To miejsce jest puste, a już czas mija.

36 Rozpuść je, aby poszedłszy do okolicznych wsi i miasteczek, nakupili sobie chleba; bo nie mają, coby jedli.

37 A on odpowiadając, rzekł im: Dajcie wy im jeść. I rzekli mu: Szedłszy kupimy za dwieście groszy chleba, a damy im jeść?

38 A on im rzekł: Wieleż chleba macie? Idźcie, a dowiedzcie się. A oni dowiedziawszy się, powiedzieli: Pięcioro, i dwie ryby.

39 Tedy im kazał wszystkie gromadami posadzić na zielonej trawie.

40 I usiedli rząd podle rzędu, tu po stu, tu zaś po pięćdziesiąt.

41 A wzięwszy one pięć chlebów, i one dwie ryby, wejrząwszy w niebo, błogosławił. I połamał one chleby i dawał uczniom swoim, aby kładli przed nie; i one dwie ryby rozdzielił między wszystkie.

42 I jedli wszyscy, i nasyceni byli.

- ⁴³ I zebrali ułomków, dwanaście koszów pełnych, i z onych ryb.
- ⁴⁴ A było tych, którzy jedli chleby, około pięciu tysięcy mężów.
- ⁴⁵ I wnet przymusił ucznie swoje, aby wstąpili w łódź, i uprzedzili go na drugą stronę ku Betsaidzie, aźby on rozpuścił lud.
- ⁴⁶ A odprawivszy je, odszedł na górę, aby się modlił.
- ⁴⁷ A gdy był wieczór, była łódź w pośród morza, a on sam był na ziemi.
- ⁴⁸ I widział, że się spracowali, wiosłami robiąc; (bo wiatr mieli przeciwny,) a tak około czwartej straży nocnej przyszedł do nich, chodząc po morzu, i chciał je wyminąć.
- ⁴⁹ Ale oni ujrawszy go chodzącego po morzu, mniemali, żeby była obłuda, i krzyknęli:
- ⁵⁰ (Bo go wszyscy widzieli, i wylękli się.) Ale zaraz przemówił do nich, i rzekł im: Ufajcie, jam jest; nie bójcie się!
- ⁵¹ I wstąpił do nich w łódź, i uciszył się wiatr; a oni się sami w sobie nader zdumiewali i dziwowali.
- ⁵² Bo nie zrozumieli z strony chlebów, gdyż serce ich było zdrętwiało.
- ⁵³ A przeprawivszy się przyszedł do ziemi Gienezaret i przybili się do brzegu.
- ⁵⁴ A gdy wyszli z łodzi, zaraz ci, co go poznali,
- ⁵⁵ Obieżawszy wszystkę onę okoliczną krainę, poczęli nosić na łożach tych, którzy się źle mieli, gdziekolwiek usłyszeli o nim, że tam jest.
- ⁵⁶ A gdziekolwiek on wszedł do miasteczek, albo do miast, albo do wsi, kładli niemocne po ulicach, i prosili go, aby się tylko dotykali podołka szaty jego; a ile się go ich dotknęli, byli uzdrowieni.

ROZDZIAŁ 7

Tedy się zgromadzili do niego Faryzeusze, i niektórzy z nauczonych w Piśmie, którzy byli przyszedli z Jeruzalemu;

- ² A ujrawszy niektóre z uczniów jego, że pospolitemi rękoma, (to jest, nieumytemi) jedli chleb, ganili to.
- ³ Albowiem Faryzeusze i wszyscy Żydzi nie jedzą, jeźliby pilnie rąk nie umyli, trzymając ustawę starszych.
- ⁴ I z rynku przyszedłszy, jeźliby się nie umyli, nie jedzą; i innych rzeczy wiele jest, które przyjęli ku trzymaniu, jako umywanie kubków, konewek, i stołów.
- ⁵ Potem go pytali Faryzeusze i nauczeni w Piśmie: Przecz uczniowie twoi nie chodzą według podania starszych, ale nieumytemi rękoma chleb jedzą?
- ⁶ Tedy on odpowiadając, rzekł im: Dobrze Izajasz o was obłudnikach prorokował, jako napisano: Lud ten czci mię wargami, ale serce ich daleko jest ode mnie.
- ⁷ Lecz próżno mię czczą nauczając nauk i ustaw ludzkich.
- ⁸ Albowiem wy opuściwszy przykazania Boże, trzymacie ustawy ludzkie, umywanie konewek i kubków, i wiele innych takich tym podobnych rzeczy czynicie.
- ⁹ Mówił im też: Wy czysto znosicie przykazania Boże, abyście ustawy wasze zachowali.
- ¹⁰ Bo Mojżesz rzekł: Czcij ojca twego i matkę swoją; a kto złorzeczy ojcu albo matce, niech śmiercią umrze.
- ¹¹ Ale wy mówicie: Jeźliby człowiek rzekł ojcu albo matce: Korban, (co jest dar), którykolwiek będzie ode mnie, tobie pożyteczny będzie, bez winy będzie;
- ¹² I nie dopuścicie mu nic więcej czynić ojcu swemu albo matce swojej,

- 13** Wniwecz obracając słowo Boże ustawą waszą, którąście ustawili; i wiele innych rzeczy tym podobnych czynicie.
- 14** A zwoławszy wszystkiego ludu, mówił im: Słuchajcie mię wszyscy, a zrozumiejcie!
- 15** Nie masz nic z rzeczy zewnętrznych, które wchodzi w człowieka, co by go mogło pokalać; ale to, co pochodzi z niego, to jest, co pokala człowieka.
- 16** Jeżeli kto ma uszy ku słuchaniu, niechaj słucha!
- 17** A gdy wszedł w dom od onego ludu, pytali go uczniowie jego o to podobieństwo.
- 18** Tedy im rzekł: Także i wy bezrozumni jesteście? Aż nie rozumiecie, iż wszystko, co zewnątrz wchodzi w człowieka, nie może go pokalać?
- 19** Albowiem nie wchodzi w serce jego, ale w brzuch, i do wychodu wychodzi, czyszcząc wszystkie pokarmy.
- 20** I powiedział, że co pochodzi z człowieka, to pokala człowieka.
- 21** Bo z wnętrzości serca ludzkiego pochodzą złe myśli, cudzołóstwa, wszeteczeństwa, mężobójstwa,
- 22** Kradzieże, łakomstwa, złości, zdrada, niewstyd, oko złe, bluźnierstwo, pycha, głupstwo.
- 23** Wszystkie te złe rzeczy pochodzą z wnętrzości, i pokalają człowieka.
- 24** A stamtąd wstawszy, poszedł na granice Tyru i Sydonu, a wszedłszy w dom, nie chciał, aby kto wiedział; lecz się utaić nie mógł.
- 25** Albowiem usłyszawszy o nim niewiasta, której córeczka miała ducha nieczystego, przysła i przypadła do nóg jego,
- 26** (A ta niewiasta była Grecka, rodem z Syrofenicy) i prosiła go, aby dyjabła wygnał z córki jej.
- 27** Ale jej Jezus rzekł: Niech się pierwszej dzieci nasycą; boć nie jest dobra, brać chleb dzieciom i miotać szczeniętom.
- 28** A ona odpowiedziała i rzekła mu: Tak jest, Panie! Wszakże i szczenięta jadają pod stołem z odrobin dziecinnych.
- 29** I rzekł do niej: Dla tej mowy idź, wyszedł dyjabeł z córki twojej.
- 30** A gdy ona odeszła do domu swego, znalazła iż dyjabeł wyszedł, a córka leżała na łożu.
- 31** A wyszedłszy zaś z granic Tyrskich i Sydońskich, przyszedł nad morze Galilejskie, pośrodkiem granic dziesięciu miast.
- 32** I przywiedli mu głuchego i z ciężkością mówiącego, a prosili go, aby na niego rękę włożył.
- 33** A wzięwszy go Pan od ludu osobno, włożył palce swoje w uszy jego, a plunawszy dotknął się języka jego;
- 34** A wejrzawszy w niebo, westchnął i rzekł do niego: Efata! to jest, otwórz się.
- 35** I wnet się otworzyły uszy jego, i rozwiązała się związka języka jego, i wymawiał dobrze.
- 36** Tedy im zakazał, aby tego nikomu nie powiadali.
- 37** Ale czem on im bardziej zakazywał, tem oni to bardziej rozgłaszali, i nader się bardzo zdumiewali, mówiąc: Dobrze wszystko uczynił; bo czyni, iż głusi słyszą i niemi mówią.

ROZDZIAŁ 8

A w oneż dni, gdy nader wielki lud był, a nie mieli, co by jedli, zwoławszy Jezus uczniów swoich, rzekł im:

- 2** Żał mi tego ludu; bo już trzy dni trwają przy mnie, a nie mają, co by jedli;

³ A jeżeli je rozpuszczę głodne do domów ich, pomdleją na drodze; albowiem niektórzy z nich z daleka przyszli.

⁴ Tedy mu odpowiedzieli uczniowie jego: Skądże te kto będzie mógł nasycić chlebem tu na puszczy?

⁵ I spytał ich: Wieleż macie chlebów? A oni rzekli: Siedm.

⁶ I rozkazał ludowi, żeby usiadł na ziemi; a wzięwszy one siedm chlebów, podziękowawszy łamał, i dawał uczniom swoim, aby przed lud kładli; i kładli przed lud.

⁷ Mieli też trochę rybek, które pobłogosławiwszy, kazał i one przed lud kłaść.

⁸ Jedli tedy i nasyceni są, i zebrali, co zbyło ułomków, siedm koszów.

⁹ A było tych, co jedli, około czterech tysięcy; i rozpuścił je.

¹⁰ A wnet wstąpiwszy w łódź z uczniami swoimi, przyszedł w strony Dalmanutskie.

¹¹ I wyszli Faryzeuszowie, a poczęli z nim spór wieść, szukając od niego znamienia z nieba, a kusząc go.

¹² Tedy westchnąwszy serdecznie w duchu swym, rzekł: Przeczzę ten rodzaj znamienia szuka? Zaprawdę powiadam wam, że nie będzie dane znamię temu rodzajowi.

¹³ I opuściwszy ich, wstąpił zasię w łódź, i przeprawił się na drugą stronę.

¹⁴ A zapomnieli byli uczniowie wziąć z sobą chleba, i nie mieli z sobą nic więcej, tylko jeden chleb w łodzi.

¹⁵ Tedy im przykazał, mówiąc: Baczcież, a strzeżcie się kwasu Faryzeuszów i kwasu Herodowego.

¹⁶ I rozmawiali między sobą i rzekli: O tem śnać mówi, że nie mamy chleba.

¹⁷ Co poznawszy Jezus, rzekł im: O czemże rozmawiacie, iż nie macie chleba? Jeszczeż nie baczycie i nie rozumiewacie? Jeszczeż macie serce swoje zdrętwiałe?

¹⁸ Oczy mając nie widzicie, i uszy mając nie słyszycie, i nie pamiętacie?

¹⁹ Gdym onych pięć chlebów łamał między pięć tysięcy ludzi, wiele żeście pełnych koszów ułomków zebrali? Rzekli mu: Dwanaście;

²⁰ A gdym onych siedm chlebów łamał między cztery tysiące ludzi, wieleście koszów pełnych ułomków zebrali? A oni rzekli: Siedm.

²¹ A on im rzekł: Jakoż tedy nie rozumiecie?

²² Potem przyszedł do Betsaidy; i przywiedli do niego ślepego, prosząc go, aby się go dotknął.

²³ A ująwszy onego ślepego za rękę, wywiódł go precz za miasteczko, i plunąwszy na oczy jego, włożył na niego ręce, i pytał go, jeźliby co widział.

²⁴ A on spojrzawszy w górę, rzekł: Widzę ludzi; bo widzę, że chodzą jako drzewa.

²⁵ Potem zasię włożył ręce na oczy jego, i rozkazał mu w górę spojrzeć; i uzdrowiony jest na wzroku, tak że i z daleka wszystkich jasno widział.

²⁶ I odesłał go do domu jego, mówiąc: I do tego miasteczka nie wchodź, i nikomu z miasteczka nie powiadaj.

²⁷ Tedy wyszedł Jezus i uczniowie jego do miasteczek należących do Cezaryi Filipowej, a w drodze pytał uczniów swoich, mówiąc im: Kimże mię powiadają być ludzie?

²⁸ A oni mu odpowiedzieli: Jedni Janem Chrzcicielem, a drudzy Eliaszem, a drudzy jednym z proroków.

²⁹ Ale on im rzekł: A wy kim mię być powiadacie? A odpowiadając Piotr, rzekł mu: Tyś jest on Chrystus.

³⁰ I przygroził im, aby o nim nikomu nie powiadali.

- 31** I począł je nauczać, że Syn człowieczy musi wiele ucierpieć, i odrzuconym być od starszych ludu, i od przedniejszych kapłanów i nauczonych w Piśmie, i być zabity, a po trzech dniach zmartwychwstać.
- 32** A to mówił jawnie. Tedy go Piotr wzięwszy na stronę, począł go strofować.
- 33** Ale on obróciwszy się, a wejrzawszy na uczenie swoje, zgromił Piotra, mówiąc: Idź ode mnie, szatanie; albowiem nie pojmujesz tego, co jest Bożego, ale co jest ludzkiego.
- 34** A zwoławszy ludu z uczniami swoimi, rzekł im: Ktokolwiek chce za mną iść, niech samego siebie zaprze, a weźmie krzyż swój, i naśladuje mię.
- 35** Albowiem kto by chciał zachować duszę swą, straci ją; a kto by stracił duszę swą dla mnie i dla Ewangielii, ten ją zachowa.
- 36** Bo cóż pomoże człowiekowi, choćby wszystek świat pozyskał, a szkodowałby na duszy swojej?
- 37** Albo co za zamianę da człowiek za duszę swoją?
- 38** Albowiem kto by się wstydził za mię i za słowa moje między tym rodzajem cudzołożnym i grzesznym, i Syn człowieczy wstydzić się za niego będzie, gdy przyjdzie w chwale Ojca swego z Anioły świętymi.

ROZDZIAŁ 9

- 1** mówił im: Zaprawdę powiadam wam, iż są niektórzy z tych, co tu stoją, którzy nie ukuszą śmierci, ażby ujrzeni, że królestwo Boże przyszło w mocy.
- 2** A po sześciu dniach wziął z sobą Jezus Piotra, Jakóba i Jana, i wiódł je na górę wysoką same osobno, i przemienił się przed nimi.
- 3** A szaty jego stały się lśniące, i bardzo białe jako śnieg, jak ich blecharz na ziemi nie może wybielić.
- 4** I ujrzeni Eliasza z Mojżeszem, którzy rozmawiali z Jezusem.
- 5** A odpowiadając Piotr, rzekł Jezusowi: Mistrzu! dobrze nam tu być; przetoż uczynimy tu trzy namioty, tobie jeden, Mojżeszowi jeden, i Eliaszowi jeden.
- 6** Albowiem nie wiedział, co by mówił; bo przestraszeni byli.
- 7** I stał się obłok, który je zacienił, a przyszedł głos z obłoku mówiący: Ten jest Syn mój miły, tegoż słuchajcie.
- 8** A wnet obejrzawszy się, nikogo więcej nie widzieli, tylko Jezusa samego z sobą.
- 9** A gdy oni zstępowali z góry, przykazał im, aby tego nikomu nie powiadali, co widzieli, aż kiedy by Syn człowieczy zmartwychwstał.
- 10** A tak oni zatrzymali tę rzecz u siebie, pytając się między sobą, co by to było zmartwychwstać.
- 11** I pytali go, mówiąc: Cóż tedy nauczenni w Piśmie powiadają, że Eliasz pierwszej przyjsć ma?
- 12** A on odpowiadając, rzekł im: Eliaszci przyszedłszy pierwszej, naprawi wszystko, a jako napisano o Synu człowieczym, że musi wiele ucierpieć, a za nic poczytanym być.
- 13** Aleć wam powiadam, że i Eliasz przyszedł, i uczynili mu cokolwiek chcieli, jako o nim napisano.
- 14** A przyszedłszy do uczniów, ujrzał lud wielki około nich, i nauczony w Piśmie spór mające z nimi.
- 15** A wnetże lud wszystek ujrzawszy go, polękali się, i zbieżawszy się, przywitali go.
- 16** I pytał nauczonych w Piśmie: O cóż spór macie między sobą?

- 17 A odpowiadając jeden z onego ludu, rzekł: Nauczycielu! przywiodłem do ciebie syna mego, który ma ducha niemego.
- 18 Ten gdziekolwiek go popadnie, rozdziera go, a on się ślini, i zgrzyta zębami swemi i schnie; i mówiłem uczniom twoim, aby go wygnali; ale nie mogli.
- 19 Lecz on odpowiadając mu, rzekł: O rodzaju niewierny! dokądże z wami będę? i dokądże was cierpieć będę? przywieďtecie go do mnie.
- 20 I przywiedli go do niego; a skoro go ujrzał, zaraz go duch rozdarł, a on upadłszy na ziemię, przewracał się, śliniąc się.
- 21 Zatem spytał Jezus ojca jego: Jakoż mu się to dawno przydało? A on powiedział: Z dzieciństwa.
- 22 I często go miotał w ogień i w wodę, żeby go stracił, ale możeszli co, ratuj nas, użaliwszy się nad nami.
- 23 Ale mu Jezus rzekł: Jeżeli możesz temu wierzyć? Wszystko jest można wierzącemu.
- 24 A zarazem zawoławszy ojciec onego młodzieńca, ze łzami rzekł: Wierzę, Panie! ty ratuj niedowiarstwa mego.
- 25 A widząc Jezus, iż się lud zbiegał, zgromił onego ducha nieczystego, mówiąc mu: Duchu niemy i głuchy! ja tobie rozkazuję, wynijdź z niego, a nie wchodź więcej w niego.
- 26 Zawoławszy tedy bardzo, rozdarłszy go, wyszedł; i stał się on człowiek jako umarły, tak że ich wiele mówiło, iż umarł.
- 27 Ale Jezus ująwszy go za rękę, podniósł go; i wstał.
- 28 A gdy wszedł w dom, pytali go osobno uczniowie jego: Czemużemy go wygnać nie mogli?
- 29 A on im rzekł: Ten rodzaj dyjabłów inaczej wyniść nie może, tylko przez modlitwę i przez post.
- 30 A stamtąd wyszedłszy, szli z sobą przez Galileję; ale nie chciał, aby kto o tem wiedział.
- 31 Albowiem uczył ucznie swoje, i mówił im: Syn człowieczy będzie wydany w ręce ludzkie, i zabiją go; ale gdy będzie zabity, dnia trzeciego zmartwychwstanie.
- 32 Lecz oni tej rzeczy nie rozumieli; wszakże bali się go spytać.
- 33 Zatem przyszedł do Kapernaum, a będąc w domu, pytał ich: O czemżeście w drodze między sobą rozmawiali?
- 34 Lecz oni milczeli; albowiem rozmawiali między sobą w drodze, kto by z nich był większy.
- 35 A usiadłszy, zawołał dwunastu i mówił im: Jeżeli kto chce być pierwszym, niech będzie ze wszystkich ostatnim, i sługą wszystkich.
- 36 A wzięwszy dzieciątko, postawił je w pośrodku nich, a wzięwszy je na ręce, rzekł im:
- 37 Kto by jedno z takich dzieciątek przyjął w imieniu mojem, mnie przyjmuje; a kto by mnie przyjął, nie mnie przyjmuje, ale onego, który mię posłał.
- 38 Tedy mu odpowiedział Jan, mówiąc: Nauczycielu! widzieliśmy niektórego w imieniu twojem dyjabły wyganiającego, który nie chodzi za nami, i zabranialiśmy mu, przeto że nie chodzi za nami.
- 39 Ale Jezus rzekł: Nie zabraniajcie mu; albowiem nikt nie jest, co by czynił cuda w imieniu mojem, aby mógł snadnie mówić źle o mnie.
- 40 Bo kto nie jest przeciwko nam, za nami jest.
- 41 Albowiem kto by was napoił kubkiem wody w imieniu mojem, dlatego iż jesteście Chrystusowi, zaprawdę powiadam wam, nie straci zapłaty swojej.
- 42 A kto by zgorszył jednego z tych małych, którzy w mię wierzą, daleko by mu lepiej było,

aby był zawieszony kamień młyński u szyi jego, i w morze był wrzucony.

43 A jeźliby cię gorszyła ręka twoja, odetnij ją; bo lepiej jest tobie ułomnym wniknąć do żywota, niżeli dwie ręce mając, iść do piekła w on ogień nieugaszony,

44 Gdzie robak ich nie umiera, a ogień nie gaśnie.

45 A jeźliby cię noga twoja gorszyła, odetnij ją; bo lepiej tobie chromym wniknąć do żywota, niżeli dwie nogi mając, być wrzuconym do piekła, w ogień nieugaszony,

46 Gdzie robak ich nie umiera, a ogień nie gaśnie.

47 A jeźliby cię oko twoje gorszyło, wyłup je; bo lepiej tobie jednookim wniknąć do królestwa Bożego, niżeli dwoje oczu mając, wrzuconym być do ognia piekielnego.

48 Gdzie robak ich nie umiera, a ogień nie gaśnie.

49 Albowiem każdy człowiek ogniem osolony będzie, i każda ofiara solą osolona będzie.

50 Dobrac jest sól; ale jeśli się sól niesłoną stanie, czymże ją osolicie? Miejcież sól sami w sobie, a miejcie pokój między sobą.

ROZDZIAŁ 10

A wstawszy stamtąd, przyszedł do granic Judzkich przez krainę za Jordanem leżącą; i zszedł się zaś do niego lud, i uczył je zaś jako miał zwyczaj.

2 Tedy przystąpiwszy Faryzeusze, pytali go: Godzili się mężowi żonę opuścić? a to czynili, kuszając go.

3 Ale on odpowiadając, rzekł im: Cóż wam przykazał Mojżesz?

4 A oni rzekli: Mojżesz pozwolił napisać list rozwodny i opuścić ją.

5 A odpowiadając Jezus, rzekł im: Dla zatwardzenia serca waszego napisał wam to przykazanie.

6 Aleć od początku stworzenia mężczyznę i niewiastę uczynił je Bóg.

7 Dlatego opuści człowiek ojca swego i matkę, a przyłączy się do żony swojej,

8 I będą dwoje jednym ciałem; a tak już nie są dwoje, ale jedno ciało.

9 Co tedy Bóg złączył, człowiek niechaj nie rozłącza.

10 A w domu zaś uczniowie jego o toż go pytali.

11 I rzekł im: Ktobykolwiek opuścił żonę swą, a pojąłby inną, cudzołoży przeciwko niej;

12 A jeźliby niewiasta opuściła męża swego, a szłaby za drugiego, cudzołoży.

13 Tedy przynoszono do niego dziatki, aby się ich dotykał; ale uczniowie gromili tych, którzy je przynosili.

14 Co ujrawszy Jezus, rozgniewał się i rzekł im: Dopuszczcie dziatkom przychodzić do mnie, a nie zabraniajcie im; albowiem takich jest królestwo Boże.

15 Zaprawdę powiadam wam: Ktobykolwiek nie przyjął królestwa Bożego jako dzieciątka, nie wnikdzie do niego.

16 I biorąc je na ręce swoje, i kładąc na nie ręce, błogosławił im.

17 A gdy on wychodził w drogę, przybieżał jeden, i upadłszy przed nim na kolana, pytał go: Nauczycielu dobry! cóż czynić mam, abym odziedziczył żywot wieczny?

18 Ale mu Jezus rzekł: Przecz mię zowiesz dobrym? Nikt nie jest dobry, tylko jeden, to jest Bóg.

19 Przykazania umiesz: nie będziesz cudzołożył, nie będziesz zabijał, nie będziesz kradł, nie będziesz mówił świadectwa fałszywego, nie będziesz oszukiwał nikogo, czcij ojca twego i matkę twoją.

- 20** A on odpowiadając, rzekł mu: Nauczycielu! tegom wszystkiego przestrzegał od młodości mojej.
- 21** A Jezus spojrzawszy nań, rozmyślał się go, i rzekł mu: Jednego ci nie dostaje; idź, sprzedaj co masz, a rozdaj ubogim, a będziesz miał skarb w niebie, a przyjdź, naśladować mnie, wzięwszy krzyż.
- 22** A on zafrasowawszy się dla tego słowa, odszedł smutny; albowiem miał wiele majątności.
- 23** A spojrzawszy Jezus w około, rzekł do uczniów swoich: Jakoż trudno ci, którzy mają bogactwa, wniknąć do królestwa Bożego!
- 24** Tedy uczniowie zdumieni się nad temi słowami jego. Lecz Jezus zaś odpowiadając, rzekł im: Dziatki! jakoż jest trudno tym, co ufają w bogactwach, wniknąć do królestwa Bożego.
- 25** Snadniej jest wielbłądowi przejść przez ucho igielne, niż bogaczowi wniknąć do królestwa Bożego.
- 26** A oni się tem więcej zdumiewali, mówiąc między sobą: I któż może być zbawiony?
- 27** A Jezus spojrzawszy na nie, rzekł: U ludzi to niemożno, ale nie u Boga; albowiem u Boga wszystko jest można.
- 28** I począł Piotr mówić do niego: Otośmy my opuścili wszystko, a poszliśmy za tobą.
- 29** A Jezus odpowiadając, rzekł: Zaprawdę powiadam wam: Nikt nie jest, kto by opuścił dom, albo braci, albo siostry, albo ojca, albo matkę, albo żonę, albo dzieci, albo role dla mnie i dla Ewangelii,
- 30** Żeby nie miał wziąć stokrotnie teraz w tym czasie domów, i braci, i siostr, i matek, i dzieci, i ról z prześladowaniem, a w przyszłym wieku żywota wiecznego.
- 31** Aleć wiele pierwszych będą ostatnimi, a ostatnich pierwszymi.
- 32** I byli w drodze, wstępując do Jeruzalemu; a Jezus szedł przed nimi, i zdumiewali się, a idąc za nim, bali się. A on wzięwszy zasię z sobą onych dwanaście, począł im powiadać, co nań przyjsć miało,
- 33** Mówiąc: Oto wstępujemy do Jeruzalemu, a Syn człowieczy będzie wydany przedniejszym kapłanom i nauczonym w Piśmie, i osądzą go na śmierć, i wydadzą go poganom.
- 34** A oni się z niego naśmiewać będą, i ubiczują go, i będą nań plwać, i zabiją go; ale dnia trzeciego zmartwychwstanie.
- 35** Tedy przystąpili do niego Jakób i Jan, synowie Zebedeuszowi, mówiąc: Nauczycielu! chcemy, abys nam uczynił, o co cię prosić będziemy.
- 36** A on im rzekł: Cóż chcecie, abym wam uczynił?
- 37** A oni mu rzekli: Daj nam, abyśmy jeden na prawicy twojej a drugi na lewicy twojej siedzieli w chwale twojej.
- 38** Lecz im Jezus rzekł: Nie wiecie, o co prosicie. Możecież pić kielich, który ja piję, i chrztem, którym się ja chrzczę, być ochrzczeni?
- 39** A oni mu rzekli: Możemy. A Jezus im rzekł: Kielichci, który ja piję, pić będziecie i chrztem, którym ja się chrzczę, ochrzczeni będziecie.
- 40** Ale siedzieć po prawicy mojej albo po lewicy mojej, nie moja rzecz jest dać; ale będzie dano tym, którym zgotowano.
- 41** A usłyszawszy to oni dziesięciu, poczęli się gniewać na Jakóba i na Jana.
- 42** Ale Jezus zwoławszy ich, rzekł im: Wiecie, iż ci, którym się zda, że władzę mają nad narody, panują nad nimi, a którzy z nich wielcy są, moc przewodzą nad nimi.

- ⁴³ Lecz nie tak będzie między wami; ale ktobykolwiek chciał być wielkim między wami, będzie sługą waszym;
- ⁴⁴ A ktobykolwiek z was chciał być pierwszym, będzie sługą wszystkich.
- ⁴⁵ Bo i Syn człowieczy nie przyszedł, aby mu służyło, ale aby służył, i aby dał duszę swą na okup za wielu.
- ⁴⁶ Tedy przyszedli do Jerycha; a gdy on wychodził z Jerycha, i uczniowie jego i lud wielki, syn Tymeusza, Bartymeusz ślepy, siedział podle drogi żebrząc.
- ⁴⁷ A usłyszawszy, iż jest Jezus on Nazareński, począł wołać, mówiąc: Jezusie, Synu Dawida! zmiłuj się nade mną.
- ⁴⁸ I gromiło go wiele ich, aby milczał, ale on tem więcej wołał: Synu Dawida! zmiłuj się nade mną.
- ⁴⁹ Tedy zastanowiwszy się Jezus, kazał go zawołać. I zawołano ślepego, mówiąc mu: Ufaj, wstań, woła cię.
- ⁵⁰ A on porzuciwszy płaszcz swój, wstał, i przyszedł do Jezusa.
- ⁵¹ I odpowiadając Jezus, rzekł mu: Cóż chcesz, abym ci uczynił? A ślepy mu rzekł: Mistrzu! abym przejrzał.
- ⁵² A Jezus mu rzekł: Idź, wiara twoja ciebie uzdrowiła. A zarazem przejrzał, i szedł drogą za Jezusem.

ROZDZIAŁ 11

- A** gdy się przybliżyli do Jeruzalemu i do Betfagie i do Betanii ku górze oliwnej, posłał dwóch z uczniów swoich,
- ² I rzekł im: Idźcie do miasteczka, które jest przeciwko wam, a wszedłszy do niego, zaraz znajdziecie ośłę uwiązaną, na którym nikt z ludzi nie siedział; odwiążcież je, a przywiedźcie.
- ³ A jeźliby wam kto rzekł: Cóż to czynicie? Powiedzcie, iż go Pan potrzebuje; a wnet je tu pośle.
- ⁴ Szli tedy i znaleźli ośłę uwiązaną u drzwi na dworze na rozstaniu dróg, i odwiązali je.
- ⁵ Tedy niektórzy z onych, co tam stali, mówili: Cóż czynicie, że odwiązujecie ośłę?
- ⁶ A oni im rzekli, jako im był rozkazał Jezus. I puścili je.
- ⁷ Przywiedli tedy ośłę do Jezusa, i włożyli na nie szaty swoje; i wsiadł na nie.
- ⁸ A wiele ich ślali szaty swoje na drodze; drudzy zaś obcinali gałązki z drzew, i ślali na drodze.
- ⁹ A którzy wprzód szli, i którzy pozad szli, wołali, mówiąc: Hosanna, błogosławiony, który idzie w imieniu Pańskim!
- ¹⁰ Błogosławione królestwo ojca naszego Dawida, które przyszło w imieniu Pańskim! Hosanna na wysokościach!
- ¹¹ I wjechał Jezus do Jeruzalemu i przyszedł do kościoła, a obejrawszy wszystko, gdy już była wieczorna godzina, wyszedł do Betanii z dwunastoma.
- ¹² A drugiego dnia, gdy wychodzili z Betanii, łaknął.
- ¹³ I ujrzawszy z daleka figowe drzewo, mające liście, przyszedł, jeźliby snać co na niem znalazł; a gdy do niego przyszedł, nic nie znalazł, tylko liście; bo nie był czas figom.
- ¹⁴ A odpowiadając Jezus, rzekł mu: Niechajże więcej na wieki nikt z ciebie owocu nie je. A słyszeli to uczniowie jego.

- 15** I przyszli do Jeruzalemu; a wszedłszy Jezus do kościoła, począł wyganiać sprzedawające i kupujące w kościele, i przewracał stoły tych, co pieniędzmi handlowali, i stołki tych, co sprzedawali gołębie;
- 16** A nie dopuścił, żeby kto miał nieść naczynie przez kościół.
- 17** I nauczał, mówiąc im: Aż nie napisano: Że dom mój, dom modlitwy będzie nazwany od wszystkich narodów? a wyście go uczynili jaskinią zbójców.
- 18** A słyszeli to nauczeni w Piśmie i przedniejsi kapłani i szukali, jakoby go stracili; albowiem się go bali, przeto iż wszystek lud zdumiewał się nad nauką jego.
- 19** A gdy przyszedł wieczór, wyszedł z miasta.
- 20** A rano idąc mimo figowe drzewo, ujrzeni, iż z korzenia uschło.
- 21** Tedy wspomniawszy Piotr, rzekł mu: Mistrzu! oto figowe drzewo, któreś przeklął, uschło.
- 22** A Jezus odpowiadając, rzekł im: Miejcie wiarę w Boga.
- 23** Bo zaprawdę powiadam wam, iż ktobykolwiek rzekł tej górze: Podnieś się, a rzuć się w morze, a nie wątpiłby w sercu swoim, leczby wierzył, że się stanie, co mówi, stanie się mu, cokolwiek rzecze.
- 24** Przetoż powiadam wam: O cokolwiekbyście, modląc się, prosili, wierzcie, że weźmiecie, a stanie się wam.
- 25** A gdy stoicie modląc się, odpuścież, jeśli co przeciw komu macie, aby i Ojciec wasz, który jest w niebiesiech, odpuścił wam upadki wasze.
- 26** Bo jeśli wy nie odpuście, i Ojciec wasz, który jest w niebiesiech, nie odpuści wam upadków waszych.
- 27** I przyszli znowu do Jeruzalemu. A gdy się on przechodził po kościele, przystąpili do niego przedniejsi kapłani i nauczeni w Piśmie i starsi;
- 28** I mówili do niego: Któż to mocą czynisz? a kto ci dał tę moc, abyś to czynił?
- 29** Tedy Jezus odpowiadając, rzekł im: Spytałem was i ja o jedną rzecz; odpowiedzcie mi, a powiem, którą mocą to czynię.
- 30** Chrzest Jana z niebaż był, czyli z ludzi? Odpowiedzcie mi.
- 31** I rozbierali to sami między sobą, mówiąc: Jeżli powiemy, z nieba, rzecze: Przeczżeście mu tedy nie wierzyli?
- 32** A jeżli powiemy, z ludzi, bojemy się ludu; albowiem wszyscy Jana mieli za prawdziwego proroka.
- 33** Tedy odpowiadając rzekli Jezusowi: Nie wiemy. Jezus też odpowiadając rzekł im: I ja wam nie powiem, którą mocą to czynię.

ROZDZIAŁ 12

Tedy począł do nich mówić w podobieństwach: Człowiek jeden nasadził winnicę, i ogroził ją płotem, i wykopał prasę, i zbudował wieżę, i najał ją winiarzom, i odjechał precz.

2 I posłał, gdy tego był czas, sługę do winiarzy, aby od winiarzy odebrał pożytki onej winnicy.

3 Lecz oni pojmawszy go, ubili, i odesłali próżnego.

4 I zasię posłał do nich sługę drugiego, którego też oni ukamionowawszy, głowę mu zranili, i odesłali obelżonego.

5 I zasię posłał inszego sługę; ale i tego zabili, i wiele innych, z których jedne ubili, a

drugie pozabijali.

⁶ A mając jeszcze jednegoż swego miłego syna, posłał na ostatek do nich i tego, mówiąc: Wzdyc się będą wstydzili syna mego.

⁷ Ale oni winiarze rzekli między sobą: Tenci jest dziedzic; pójdźcie, zabijmy go, a będzie nasze dziedzictwo.

⁸ I wzięwszy go zabili, a wyrzucili precz z winnicy.

⁹ Cóż tedy uczyni pan onej winnicy? Przyjdzie, a potraci one winiarze, i da winnicę innym.

¹⁰ Izaliście nie czytali tego pisma: Kamień, który odrzucili budujący, ten się stał głową węgielną?

¹¹ Od Panać się to stało, i jest dziwne w oczach naszych.

¹² Starali się tedy, jakoby go pojmać, ale się ludu bali; bo poznali, iż przeciwko nim ono podobieństwo powiedział. I zaniechawszy go, odeszli.

¹³ Potem posłali do niego niektórzy z Faryzeuszów i z Herodyjanów, aby go usidlili w mowie.

¹⁴ A tak oni przyszedłszy rzekli mu: Nauczycielu! wiemy, żeś jest prawdziwy, a nie dbasz na nikogo; albowiem nie patrzysz na osobę ludzką, ale w prawdzie drogi Bożej uczysz; godziż się dać czynsz cesarzowi, czyli nie? Mamyż go dać, czyli nie dać?

¹⁵ A on poznawszy obłudę ich, rzekł im: Czemuż mię kusicie? Przynieście mi grosz, abym go oglądał.

¹⁶ Tedy mu oni przynieśli; a on im rzekł: Czyżże to jest obraz i napis? A oni mu powiedzieli: Cesarski.

¹⁷ I odpowiadając Jezus, rzekł im: Oddawajcież tedy, co jest cesarskiego, cesarzowi, a co jest Bożego, Bogu. I dziwowali mu się.

¹⁸ I przyszli do niego Saduceusze, którzy mówią, iż nie masz zmartwychwstania, i pytali go mówiąc:

¹⁹ Nauczycielu! Mojżesz nam napisał, iż jeźliby czyj brat umarł, i zostawił żonę, a dzieć by nie zostawił, aby brat jego pojął żonę jego, a wzbudził nasienie bratu swemu.

²⁰ Było tedy siedm braci; a pierwszy pojąwszy żonę umarł, i nie zostawił nasienia;

²¹ A drugi pojąwszy ją, umarł, lecz i ten nie zostawił nasienia; także i trzeci.

²² A tak ją pojęło onych siedm braci, a nie zostawili nasienia. Na ostatek po wszystkich umarła i ona niewiasta.

²³ Przetoż przy zmartwychwstaniu gdy powstaną, któregoż z nich będzie żoną? bo siedm ich mieli ją za żonę.

²⁴ Na to Jezus odpowiadając rzekł im: Zaż nie dlatego błǳicie, iżście nie powiadomi Pisma ani mocy Bożej?

²⁵ Albowiem gdy zmartwychwstaną, ani się żenią, ani za mąż wydawają; ale są jako Aniołowie w niebiesiach.

²⁶ A o umarłych, iż będą wzbudzeni, nie czytaliścież w księgach Mojżeszowych, jako Bóg do niego ze krza mówił, i rzekł: Jam jest Bóg Abrahama, Bóg Izaaka, i Bóg Jakóba?

²⁷ Bóg nie jestci Bogiem umarłych, ale Bogiem żywych: przetoż wy bardzo błǳicie.

²⁸ A przystąpiwszy jeden z nauczonych w Piśmie, słysząc, że z sobą gadali, a widząc, że im dobrze odpowiedział, spytał go: Które jest najpierwsze ze wszystkich przykazanie?

²⁹ A Jezus mu odpowiedział: Najpierwsze ze wszystkich przykazanie jest: Słuchaj, Izraelu! Pan, Bóg nasz, Pan jeden jest.

³⁰ Przetoż będziesz miłował Pana, Boga twego, ze wszystkiego serca twego, i ze wszystkiej duszy twojej, i ze wszystkiej myśli twojej, i ze wszystkiej siły twojej; toć jest

pierwsze przykazanie.

31 A wtóre temu podobne to jest: Będziesz miłował bliźniego twego, jako samego siebie. Większego przykazania innego nad to nie masz.

32 Tedy mu rzekł on nauczony w Piśmie: Nauczycielu! zaprawdę dobrześ powiedział, iż jeden jest Bóg, a nie masz inszego oprócz niego.

33 I miłować go ze wszystkiego serca i ze wszystkiej myśli i ze wszystkiej duszy i ze wszystkiej siły, a miłować bliźniego jako samego siebie, więcej jest nad wszystkie całopalenia i ofiary.

34 A widząc Jezus, że on mądrze odpowiedział, rzekł mu: Niedalekoś jest od królestwa Bożego. I nie śmiał go nikt dalej pytać.

35 Tedy Jezus odpowiadając rzekł, gdy uczył w kościele: Jakoż mówią nauczenni w Piśmie, iż Chrystus jest Syn Dawida?

36 Bo sam Dawid przez Ducha Świętego powiedział: Rzekł Pan Panu memu, siądź po prawicy mojej, aż położę nieprzyjacioły twoje podnóżkiem nóg twoich.

37 Ponieważ go sam Dawid nazywa Panem, jakoż tedy jest synem jego? a wielki lud rad go słuchał.

38 I mówił do nich w nauce swojej: Strzeżcie się nauczonych w Piśmie, którzy chcą w długich szatach chodzić, a być pozdrawiani na rynkach;

39 I na pierwszych stołkach siadać w bóżnicach, i pierwsze miejsca mieć na wieczerzach;

40 Którzy pożerają domy wdów, a to pod pokrywką długich modlitw; cić odniosą cięższy sąd.

41 A Jezus siedząc przeciwko skarbnicy, przypatrywał się, jako lud rzucał pieniądze do skarbnicy, i jako wiele bogaczy wiele rzucało.

42 I przyszedłszy jedna wdowa uboga, wrzuciła dwa drobne pieniążki, co czyni kwartnik.

43 Tedy zwoławszy uczniów swoich rzekł im: Zaprawdę wam powiadam, że ta uboga wdowa więcej wrzuciła, niżeli ci wszyscy, którzy rzucali do skarbnicy.

44 Albowiem ci wszyscy z tego, co im zbywało, rzucali; ale ta z ubóstwa swego wszystko, co miała, wrzuciła, wszystkę żywność swoją.

ROZDZIAŁ 13

A gdy on wychodził z kościoła, rzekł mu jeden z uczniów jego: Nauczycielu! patrz, jakie to kamienie, i jakie budowania?

2 A Jezus odpowiadając rzekł mu: Widzisz te wielkie budowania? Nie będzie zostawiony kamień na kamieniu, który by nie był rozwalony.

3 A gdy siedział na górze oliwnej przeciwko kościołowi, pytali go osobno Piotr, i Jakób, i Jan, i Andrzej:

4 Powiedz nam, kiedy się to stanie, i co za znak, kiedy się to wszystko pełnić będzie?

5 A Jezus odpowiadając im, począł mówić: Patrzcie, aby was kto nie zwiódł.

6 Albowiem wiele ich przyjdzie pod imieniem mojem, mówiąc: Jam jest Chrystus, a wiele ich zwiódą.

7 Gdy tedy usłyszycie wojny, i wieści o wojnach, nie trwożciez sobą; boć to musi być; ale jeszcze nie tu koniec.

8 Albowiem powstanie naród przeciwko narodowi, i królestwo przeciwko królestwu, i będą miejscami trzęsienia ziemi, i będą głody i zamieszania.

9 A toć początki boleści. Lecz wy strzeżcie samych siebie; boć was podawać będą przed

radę i do zgromadzenia, będą was bić, a przed starostami i królami dla mnie stawać będziecie na świadectwo przeciwko nim.

10 Ale u wszystkich narodów musi być przedtem kazana Ewangelija.

11 A gdy was powiodą wydawając, nie troszczcie się przed czasem, co będziecie mówić mieli, ani o tem myślcie, ale co wam będzie dano onejże godziny, to mówcie; albowiem nie wy jesteście, którzy mówicie, ale Duch Święty.

12 I wyda brat brata na śmierć, a ojciec syna; i powstaną dzieci przeciwko rodzicom, i będą je zabijać.

13 A będziecie w nienawiści u wszystkich dla imienia mego; ale kto wytrwa aż do końca, ten będzie zbawion.

14 Gdy tedy ujrzycie onę obrzydliwość spustoszenia, opowiedzianą od Danijela proroka, stojącą, gdzie stać nie miała, (kto czyta, niechaj uważa,) tedy ci, którzy będą w Judzkiej ziemi, niech uciekają na góry.

15 A kto będzie na dachu, niech nie zstępuje do domu, ani wchodzi, aby co wziął z domu swego;

16 A kto będzie na roli, niech się nie wraca nazad, aby wziął szatę swoją.

17 Lecz biada brzemiennym i piersiami karmiącym w one dni!

18 Przetoż módlcie się, aby uciekanie wasze nie było w zimie.

19 Albowiem będą te dni takim uciśnieniem, jakiego nie było od początku stworzenia, które stworzył Bóg, aż dotąd, ani będzie.

20 A jeźliby Pan nie skrócił dni onych, nie byłoby żadne ciało zbawione; lecz dla wybranych, które wybrał, skrócił dni onych.

21 A tedy jeźliby wam kto rzekł: Oto tu jest Chrystus, albo oto tam, nie wiercie.

22 Boć powstaną fałszywi Chrystusowie, i fałszywi prorocy, i będą czynić znamiona i cuda ku zwiedzeniu, by można, i wybranych.

23 Wy tedy strzeżcie się; otom wam wszystko przepowiedział.

24 Ale w one dni po uciśnieniu onem, zaćmi się słońce, i księżyc nie wyda światłości swojej;

25 I gwiazdy niebieskie będą padały, a mocy, które są na niebie, poruszają się.

26 A tedy ujrzą Syna człowieczego, przychodzącego w obłokach z mocą i z chwałą wielką.

27 A tedy pośle Anioły swoje i zgromadzi wszystkie wybrane swoje od czterech wiatrów, od kończyn ziemi aż do kończyn nieba.

28 A od figowego drzewa nauczcie się tego podobieństwa: Gdy się już Gałą jego odmładza i puszcza liście, poznajecie, iż blisko jest lato.

29 Także i wy, gdy ujrzycie, iż się to dzieć będzie, poznawajcie, że blisko jest i we drzewach.

30 Zaprawdę powiadam wam, żeć nie przeminie ten rodzaj, ażby się to wszystko stało.

31 Niebo i ziemia przeminą; ale słowa moje nie przeminą.

32 Lecz o onym dniu i godzinie nikt nie wie, ani Aniołowie, którzy są w niebie, ani Syn, tylko Ojciec.

33 Patrzcież, czujcie, a módlcie się; bo nie wiecie, kiedy ten czas będzie.

34 Jako człowiek, który precz odjeżdżając, zostawił dom swój, i rozdał urzędy sługom swoim, i każdemu robotę jego, i wrotnemu przykazał, aby czuł.

35 Czujcież tedy; (bo nie wiecie, kiedy Pan domu onego przyjdzie, z wieczorali, czyli o

północy, czyli gdy kury pieją, czyli rano.)

³⁶ By śnać niespodzianie przyszedłszy, nie znalazł was śpiącymi.

³⁷ A co wam mówię, wszystkimci mówię: Czujcie.

ROZDZIAŁ 14

A po dwóch dniach była wielkanoc, święto praśników; i szukali przedniejsi kapłani i nauczeni w Piśmie, jakoby go zdradą pojmanny, zabili.

² Lecz mówili: Nie w święto, aby śnać nie był rozruch między ludem.

³ A gdy on był w Betanii, w domu Szymona trędowatego, gdy siedział u stołu, przysła niewiasta, mając słoik alabastrowy maści szpikanardowej płynącej, bardzo kosztownej, a stłukłszy słoik alabastrowy, wylała ją na głowę jego.

⁴ I gniewali się niektórzy sami w sobie, a mówili: Na cóż się stała utrata tej maści?

⁵ Albowiem się to mogło sprzedać drożej niż za trzysta groszy, i rozdać ubogim; i szemrali przeciwko niej.

⁶ Ale Jezus rzekł: Zaniechajcie jej, przeczcie się jej przykrzycie? Dobryć uczynek uczyniła przeciwko mnie.

⁷ Zawsze bowiem ubogie macie z sobą, i kiedykolwiek chcecie, możecie im dobrze czynić; ale mnie nie zawsze mieć będziecie.

⁸ Ona, co mogła, to uczyniła; poprzedziła, aby ciało moje pomazała ku pogrzebowi.

⁹ Zaprawdę powiadam wam: Gdziekolwiek kazana będzie ta Ewangielija po wszystkim świecie, i to co ona uczyniła, powiadano będzie na pamiątkę jej.

¹⁰ Tedy Judasz Iszkaryjot, jeden ze dwunastu, odszedł do przedniejszych kapłanów, aby im go wydał.

¹¹ Co oni usłyszawszy, uradowali się, i obiecali mu dać pieniądze. I szukał sposobnego czasu, jakoby go wydał.

¹² Pierwszego tedy dnia praśników, gdy baranka wielkanocnego zabijano, rzekli mu uczniowie jego: Gdzie chcesz, abyśmy szedłszy nagotowali, żebyś jadł baranka?

¹³ I posłał dwóch z uczniów swych, i rzekł im: Idźcie do miasta, a spotka się z wami człowiek, dzban wody niosący; idźcież za nim.

¹⁴ A dokądkolwiek wniǳcie, rzeczcie gospodarzowi: Nauczyciel mówi: Gdzież jest gospoda, kędy bym jadł baranka z uczniami moimi?

¹⁵ A on wam ukaże salę wielką usłaną i gotową, tamże nam nagotujecie.

¹⁶ I odeszli uczniowie jego, i przysli do miasta, i znaleźli tak, jako im był powiedział, i nagotowali baranka.

¹⁷ A gdy był wieczór, przyszedł ze dwunastoma.

¹⁸ A gdy za stołem siedzieli i jedli, rzekł Jezus: Zaprawdę wam powiadam, iż jeden z was wyda mię, który je ze mną.

¹⁹ Tedy oni poczęli się smucić, i do niego mówić, każdy z osobna: Ażajem ja jest? A drugi: Ażaj ja?

²⁰ Lecz on odpowiadając rzekł im: Jeden ze dwunastu, który ze mną macza w misie.

²¹ Syn ci człowieczy idzie, jako o nim napisano: ale biada człowiekowi temu, przez którego Syn człowieczy będzie wydany! dobrze by mu było, by się był ten człowiek nie narodził.

²² A gdy oni jedli, wziął Jezus chleb, a pobłogosławiwszy, łamał i dał im, mówiąc: Bierzcie, jedzcie, to jest ciało moje.

- 23 A wzięwszy kielich, i podziękowawszy, dał im; i pili z niego wszyscy.
- 24 I rzekł im: To jest krew moja nowego testamentu, która się za wielu wylewa.
- 25 Zaprawdę powiadam wam: Iż nie będę więcej pił z rodzaju winnej macicy, aż do dnia onego, gdy go pić będę nowy w królestwie Bożem.
- 26 A zaśpiewawszy pieśń, wyszli na górę oliwną.
- 27 Potem im rzekł Jezus: Wszyscy wy zgorszycie się ze mnie tej nocy; bo napisano: Uderzę pasterza, i będą rozproszone owce.
- 28 Lecz gdy zmartwychwstanę, poprowadzę was do Galilei.
- 29 Ale mu Piotr powiedział: Choćby się wszyscy zgorszyli, ale ja nie.
- 30 I rzekł mu Jezus: Zaprawdę powiadam tobie, iż dziś tej nocy, pierwaj niż dwakroć kur zapieje, trzykroć się mnie zaprzesz.
- 31 Ale on tem więcej mówił: Bym z tobą miał i umrzeć, nie zaprę się ciebie. Toć też i wszyscy mówili:
- 32 I przyszli na miejsce, które zwano Gietsemane; tedy rzekł do uczniów swoich: Siedźcie tu, aż się pomodlę.
- 33 I wzięwszy z sobą Piotra, i Jakóba, i Jana, począł się lękać, i bardzo tęsknić;
- 34 I rzekł im: Bardzo jest smutna dusza moja aż do śmierci; zostańcie tu, a czujcie.
- 35 A postąpiwszy trochę, padł na ziemię i modlił się, aby, jeżeli można, odeszła od niego ta godzina;
- 36 I rzekł: Abba Ojcze! wszystko tobie jest można, przenieś ode mnie ten kielich; wszakże nie co ja chcę, ale co Ty.
- 37 Tedy przyszedł, i znalazł je śpiące, i rzekł Piotrowi: Szymonie, śpisz? nie mogłeś czuć jednej godziny?
- 38 Czujcie, a módlcie się, abyście nie weszli w pokuszenie; duchci jest ochotny, ale ciało mdłe.
- 39 I odszedłszy znowu, modlił się, też słowa mówiąc.
- 40 A wróciwszy się znalazł je zasię śpiące, (bo oczy ich były obciążone,) a nie wiedzieli, co mu odpowiedzieć mieli.
- 41 I przyszedł po trzecie, a rzekł im: Śpijcież już i odpoczywajcie! Dosyćci! przysłać ta godzina, oto wydany bywa Syn człowieczy w ręce grzeszników.
- 42 Wstańcie, pójdźmy! oto który mię wydawa, blisko jest.
- 43 A wnetże, gdy on jeszcze mówił, przyszedł Judasz, który był jeden ze dwunastu, a z nim wielka zgraja z mieczami i z kijami od przedniejszych kapłanów, i od nauczonych w Piśmie i od starszych.
- 44 A ten, który go wydawał, dał im był znak, mówiąc: Któregokolwiek pocałuję, tenci jest, imajcież go, a wiedźcie ostrożnie.
- 45 A przyszedłszy, zarazem przystąpił do niego, i rzekł: Mistrzu, Mistrzu! i pocałował go.
- 46 Tedy się oni na niego rękoma rzucili, i pojмали go.
- 47 A jeden z tych, co tam stali, dobywszy miecza, uderzył sługę najwyższego kapłana, i uciął mu ucho.
- 48 A Jezus odpowiadając rzekł im: Jako na zbójcę wyszliście z mieczami i z kijami, abyście mię pojмали.
- 49 Na każdy dzień bywałem u was w kościele, ucząc, a nie pojmalicie mię: ale trzeba, aby się wypełniły Pisma.
- 50 A tak opuściwszy go, wszyscy uciekli.

- 51 A jeden jakiś młodzieniec szedł za nim, przyodziany prześcieradłem na nagie ciało; i uchwycili go młodzieńcy.
- 52 Ale on opuściwszy prześcieradło, nago uciekł od nich.
- 53 Tedy przywiedli Jezusa do najwyższego kapłana: a zeszli się do niego wszyscy przedniejsi kapłani, i starsi, i nauczeni w Piśmie.
- 54 A Piotr szedł z nim z daleka aż do dworu najwyższego kapłana, i siedział z sługami, grzejąc się u ognia.
- 55 Ale przedniejsi kapłani, i wszystka rada szukali przeciwko Jezusowi świadectwa, aby go na śmierć wydali; wszakże nie znaleźli.
- 56 Albowiem ich wiele fałszywie świadczyli przeciwko niemu; ale świadectwa ich nie były zgodne.
- 57 Tedy niektórzy powstawszy, fałszywie świadczyli przeciwko niemu, mówiąc:
- 58 Myśmy to słyszeli, że mówił: Ja rozwalę ten kościół ręką uczyniony, a we trzech dniach inny nie ręką uczyniony zbuduję.
- 59 Lecz i tak nie było zgodne świadectwo ich.
- 60 Tedy stanąwszy w pośrodku najwyższy kapłan, pytał Jezusa, mówiąc: Nie odpowiadasz nic? Cóż to jest, co ci przeciwko tobie świadczą?
- 61 Ale on milczał, a nic nie odpowiedział. Znowu go pytał najwyższy kapłan, i rzekł mu: Tyżeś jest on Chrystus, Syn onego Błogosławionego?
- 62 A Jezus rzekł: Jam jest; i ujrzycie Syna człowieczego, siedzącego na prawicy mocy Bożej, i przychodzącego z obłokami niebieskimi.
- 63 Tedy najwyższy kapłan rozdarłszy szaty swoje, rzekł: Cóż jeszcze potrzebujemy świadków?
- 64 Słyszeliście bluźnierstwo. Cóż się wam zda? A oni wszyscy osądzili go winnym być śmierci.
- 65 I poczęli niektórzy nań plwać, i zakrywać oblicze jego, i bić weń pięściami i mówić mu: Prorokuj! A słudzy policzkowali go.
- 66 A gdy Piotr był we dworze na dole, przyszła jedna z dziewczek najwyższego kapłana;
- 67 A ujrzawszy Piotra grzejącego się, wejrzała nań, i rzekła: I tyś był z Jezusem Nazareńskim.
- 68 Ale on się zaprzął, mówiąc: Nie znam go, a nie wiem, co ty mówisz. I wyszedł na dwór do przysionka, a kur zapiał.
- 69 Tedy dziewczka ujrzawszy go zasię, poczęła mówić tym, którzy tam stali: Ten jest jeden z nich.
- 70 A on zasię zaprzął się. A znowu po małej chwili ci, co tam stali, rzekli Piotrowi: Prawdziwie z nich jesteś; bo jesteś i Galilejczyk, i mowa twoja podobna jest.
- 71 A on się począł przeklinać i przysięgać, mówiąc: Nie znam człowieka tego, o którym mówicie.
- 72 Tedy po wtóre kur zapiał. I wspomniął Piotr na słowa, które mu był powiedział Jezus: że pierwaj niż kur dwakroć zapieje, trzykroć się mnie zaprzesz. A wyszedłszy, płakał.

ROZDZIAŁ 15

A zaraz rano naradziwszy się przedniejsi kapłani z starszymi i z nauczonymi w Piśmie i ze wszystką radą, związali Jezusa, i wiedli go, i podali Piłatowi.

2 I pytał go Piłat: Tyżeś jest król Żydowski? A on mu odpowiadając rzekł: Ty powiadasz.

- ³ I skarżyli nań przedniejsi kapłani o wiele rzeczy: (ale on nic nie odpowiedział.)
- ⁴ Tedy go zasię pytał Piłat, mówiąc: Nic nie odpowiadasz? Oto jako wiele rzeczy świadczą przeciwko tobie.
- ⁵ Ale Jezus przecię nic nie odpowiedział, tak iż się Piłat dziwował.
- ⁶ A na święto zwykł im być wypuszczać więźnia jednego, o którego by prosili.
- ⁷ I był jeden, którego zwano Barabbasz, w więzieniu z tymi, co rozruch czynią, którzy byli w rozruchu mężobójstwo popełnili.
- ⁸ Tedy lud wystąpiwszy i głosem zawoławszy, począł prosić, żeby uczynił tak, jako im zawsze czynił,
- ⁹ Ale Piłat im odpowiedział, mówiąc: Chcecież, wypuszczę wam króla Żydowskiego?
- ¹⁰ (Wiedział bowiem, iż go z nienawiści wydali przedniejsi kapłani.)
- ¹¹ Ale przedniejsi kapłani podburzali lud, iżby im raczej Barabbasza wypuścił.
- ¹² A odpowiadając Piłat, rzekł im zasię: Cóż tedy chcecie, abym uczynił temu, którego nazywacie królem żydowskim?
- ¹³ A oni znowu zawołali: Ukrzyżuj go!
- ¹⁴ A Piłat rzekł do nich: I cóż wżdy złego uczynił? Ale oni tem bardziej wołali: Ukrzyżuj go!
- ¹⁵ A tak Piłat, chcąc ludowi dosyć uczynić, wypuścił im Barabbasza, a Jezusa ubiczowawszy, podał im, aby był ukrzyżowany.
- ¹⁶ Lecz żołnierze wprowadzili go do dworu, to jest do ratusza, i zwołali wszystkiej roty.
- ¹⁷ A oblekszy go w szarłat, i uplótłszy koronę z ciernia, włożyli nań;
- ¹⁸ I poczęli go pozdrawiać, mówiąc: Bądź pozdrowiony, królu żydowski!
- ¹⁹ I bili głowę jego trzcina i plwali nań, a upadając na kolana, kłaniali mu się.
- ²⁰ A gdy się z niego naśmiali, zewlekli go z szarlatu, i oblekli go w szaty jego własne, i wiedli go, aby go ukrzyżowali.
- ²¹ Tedy przymusili mimo idącego niektórego Szymona Cyrenejczyka, (który szedł z pola,)ojca Aleksandrowego i Rufowego, aby niósł krzyż jego.
- ²² I przywiedli go na miejsce Golgota, co się wykłada: Miejsce trupich głów.
- ²³ I dawali mu pić wino z myrrą; ale go on nie przyjął.
- ²⁴ A gdy go ukrzyżowali, rozdzielili szaty jego, miecąc o nie los, co by kto wziąć miał.
- ²⁵ A była trzecia godzina, gdy go ukrzyżowali.
- ²⁶ Był też napis winy jego napisany: Król żydowski.
- ²⁷ Ukrzyżowali też z nim dwóch zbójców; jednego po prawicy, a drugiego po lewicy jego.
- ²⁸ I wypełniło się Pismo, które mówi: Z złoczyńcami jest policzony.
- ²⁹ A ci, którzy mimo chodzili, bluźnili go, chwiejąc głowami swemi a mówiąc: Ehej! który rozwalasz kościół, a we trzech dniach budujesz go!
- ³⁰ Ratuj samego siebie, a zstąp z krzyża!
- ³¹ Także też i przedniejsi kapłani naśmiewając się, jedni do drugich z nauczonymi w Piśmie mówili: Innym ratował, a siebie samego ratować nie może;
- ³² Niechże teraz Chrystus on król Izraelski zstąpi z krzyża, abyśmy ujrzeli i uwierzyli. Ci też, co z nim byli ukrzyżowani, urągali mu.
- ³³ A gdy było o godzinie szóstej, stała się ciemność po wszystkiej ziemi, aż do godziny dziewiątej.
- ³⁴ A o godzinie dziewiątej zawołał Jezus głosem wielkim, mówiąc: Eloi! Eloi! Lamma sabachtani, co się wykłada: Boże mój! Boże mój! czemuś mię opuścił?
- ³⁵ A niektórzy z tych, co tam stali, usłyszawszy mówili: Oto Eliasza woła.

- ³⁶ Zatem bieżawszy jeden, napełnił gąbkę octem, a włożywszy ją na trzcinę, dawał mu pić, mówiąc: Zaniechajcie, patrzymy, jeśli przyjdzie Eliasz, zdejmować go.
- ³⁷ A Jezus zawoławszy głosem wielkim, oddał ducha.
- ³⁸ I rozerwała się zasłona kościelna na dwoje, od wierzchu aż do dołu.
- ³⁹ Tedy widząc setnik, który stał przeciwko niemu, iż tak wołając oddał ducha, rzekł: Prawdziwie człowiek ten był Synem Bożym.
- ⁴⁰ Były też i niewiasty z daleka się przypatrując, między którymi była Maryja Magdalena, i Maryja, Jakóba małego i Jozesa matka, i Salome;
- ⁴¹ Które gdy jeszcze były w Galilei, chodziły za nim, a posługowały mu; i wiele innych, które z nim były wstąpiły do Jeruzalemu.
- ⁴² A gdy już był wieczór, (ponieważ był dzień przygotowania,) który jest przed sabatem,
- ⁴³ Przyszedłszy Józef z Arymatyi, poczesny radny pan, który też sam oczekiwał królestwa Bożego, śmieie wszedł do Piłata, i prosił o ciało Jezusowe.
- ⁴⁴ A Piłat się dziwował, jeźliby już umarł; i zawoławszy setnika, pytał go, dawnoli umarł?
- ⁴⁵ A dowiedziawszy się od setnika, darował ciało Józefowi.
- ⁴⁶ A on kupiwszy prześcieradło, zdjąwszy go, obwinął w prześcieradło, i położył go w grobie, który był wykowany z opoki, i przywalił kamień do drzwi grobowych.
- ⁴⁷ Ale Maryja Magdalena, i Maryja, matka Jozesowa, patrzyły, kędy go położono.

ROZDZIAŁ 16

- A** gdy minął sabat, Maryja Magdalena, i Maryja, matka Jakóbową, i Salome, nakupiły wonnych rzeczy, aby przyszedłszy namazały go.
- ² A bardzo rano pierwszego dnia po sabacie przyszły do grobu, gdy weszło słońce.
- ³ I mówili do siebie: Któż nam odwali kamień ode drzwi grobowych?
- ⁴ (A spojrzawszy ujrzały, iż był kamień odwalony;) bo był bardzo wielki.
- ⁵ I wszedłszy w grób, ujrzały młodzieńca, siedzącego na prawicy, odzianego szatą białą; i ulękły się,
- ⁶ Ale im on rzekł: Nie lękajcie się; Jezusa szukacie onego Nazareńskiego, który był ukrzyżowany; wstał z martwych, nie masz go tu; oto miejsce, gdzie go było położono.
- ⁷ Ale idźcie, a powiedzcie uczniom jego, i Piotrowi, że was uprzedza do Galilei; tam go oglądacie, jako wam powiedział.
- ⁸ A wyszedłszy prędko, uciekły od grobu: albowiem zdjęło je drżenie i zdumienie, a nikomu nic nie powiadały; bo się bały.
- ⁹ A Jezus, gdy zmartwychwstał raniuczko pierwszego dnia po sabacie, ukazał się naprzód Maryi Magdalenie, z której był wygnał siedm dyabłów.
- ¹⁰ A ona szedłszy, opowiedziała tym, co z nim bywali, którzy się smucili i płakali.
- ¹¹ A oni usłyszawszy, iż żyje, a iż jest widziany od niej, nie wierzyli.
- ¹² Potem się też dwom z nich idącym ukazał w innym kształcie, gdy szli przez pole.
- ¹³ A ci szedłszy opowiedzieli drugim; i tym nie uwierzyli.
- ¹⁴ Na ostatek się też onym jedenastu wespół siedzącym ukazał, i wyrzucał im na oczy niedowiarstwo ich, i zatwardzenie serca, iż tym, którzy go widzieli wzbudzonego, nie wierzyli.
- ¹⁵ I rzekł im: Idąc na wszystek świat, każcie Ewangelię wszystkiemu stworzeniu.
- ¹⁶ Kto uwierzy, a ochrzci się, zbawion będzie; ale kto nie uwierzy, będzie potępion.

17 A znamiona tych, co uwierzą, te naśladować będą: W imieniu mojem dyjabły wyganiać będą, nowemi językami mówić będą;

18 Wężę brać będą, a choćby co śmiertelnego pili, nie zaszkodzi im; na niemocne ręce kłaść będą, a dobrze się mieć będą.

19 A tak Pan przestawszy z nimi mówić, wzięty jest do nieba, i usiadł na prawicy Bożej.

20 A oni wyszedłszy kazali wszędy, a Pan im pomagał, i słowa ich potwierdzał przez cuda, które czynili.

For other languages please go to **www.wordproject.org**